

Spis treści

Przedmowa 9

Rozdział 1

Pojęcie, przedmiot i proces diagnozowania 11

1.1. Pojęcie i przedmiot diagnozowania 12

1.1.1. Rodzaje diagnoz 16

1.1.2. Diagnozowanie a testowanie 25

1.2. Model diagnozowania 27

1.2.1. Faza prediagnostyczna 29

1.2.2. Faza badania i wstępnych decyzji 35

1.2.3. Faza opisywania i interpretacji (wyjaśniania) 60

1.2.4. Faza formułowania zaleceń interwencyjnych (planu interwencji) i komunikatów 77

1.2.5. Interwencja i jej formy 82

1.2.6. Raport psychologiczny 84

1.2.6.1. Zakres i funkcje komunikowania 87

1.2.6.2. Zagrożenie dla komunikowania – efekt Barnuma 89

1.2.7. Iteracyjny charakter diagnozowania 92

Problemy do przemyślenia 93

Rozdział 2

Spory i kontrowersje wokół diagnozy 95

2.1. Psychologia praktyczna versus psychologia akademicka 96

2.2. Wiedza potoczna versus wiedza empiryczna 109

- 2.3. Podejście nomotetyczne versus podejście idiograficzne 114
- 2.4. Wyjaśnianie systemowe versus wyjaśnianie mechaniczne i statystyczne 120
- 2.5. Sytuacyjna predykcja versus podmiotowe wyjaśnianie 124
- 2.6. Diagnostyka tradycyjna versus diagnostyka behawioralna 126
- 2.7. Diagnoza versus terapia 128
- 2.8. Personologiczna versus sytuacyjna koncepcja diagnozowania 132
- 2.9. Diagnoza kliniczna versus diagnoza statystyczna 139
 - 2.9.1. Co oznacza termin predykcja aktuarialna? 148
- Problemy do przemyślenia 151

Rozdział 3

Pomiar i testy w psychologii 152

- 3.1. Specyfika pomiaru w diagnozowaniu 153
- 3.2. Formy danych diagnostycznych – próbki, korelaty, symbole 158
- 3.3. Narzędzia diagnostyczne – model Fiskego 164
- 3.4. Czym jest test psychologiczny. Specyfika sytuacji testowania 169
- 3.5. Pojęcie normy i normalności. Rodzaje norm 172
 - 3.5.1. Hipoteza dewiacyjna 181
- 3.6. Systemy klasyfikacyjne 181
- 3.7. Adaptacja kulturowa metod diagnostycznych 189
- Problemy do przemyślenia 197

Rozdział 4

Testy psychologiczne w świetle *Standardów dla procedur stosowania testów w psychologii i edukacji* Elżbieta Hornowska 198

4.1. Historia Standardów 198

4.2. Rola Standardów 200

4.3. Struktura Standardów 201

4.4. Test psychologiczny jako narzędzie pomiarowe 202

4.4.1. Trafność 202

4.4.2. Rzetelność i standardowy błąd pomiaru 205

4.4.3. Normalizacja i korzystanie z norm 206

4.4.4. Adaptacja 207

4.5. Bezstronne stosowanie testu 208

Podsumowanie 209

Bibliografia 211

Indeks osób 229

Indeks rzeczowy 236